

KI-119

March-2014

T.Y.B.A. (Annual Pattern)

Sanskrit, Paper-VI
(Vaiyakaran Linguistics)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. सूत्रो समजावो. (गभे ते ऋषि) 12
Explain any **three** Sutras of the following :
(1) हलन्त्यम् ।
(2) तुल्यास्य प्रयत्नं सवर्णम् ।
(3) पूर्वत्रासिद्धम् ।
(4) कर्तुरीप्सिततमं कर्म ।
(5) अपवर्गे तृतीया ।
(6) नमः स्वस्तिस्वाहास्वधाऽलंबषट्योगात् च ।
2. (A) ससन्दर्भ समजावो. (गभे ते भे) 7
Explain with reference to context any **two** of the following :
(1) 'तमप्' ग्रहणम् किम् ? गङ्गायां घोषः ।
(2) परिमाणमात्रे द्रोणो ब्रीहिः ।
(3) गम्यमाना अपि क्रिया कारक विभक्तीनाम् निमित्तम् ।
(4) 'आशिषि' इति किम् ? माणवकनाथनम् ।
(B) नीयेनाभांथी गभे ते ऋषि विशे नोँध लभो. 6
Explain any **three** of the following :
मुनित्रयम्, संहिता, माहेश्वरसूत्रापि,
वार्तिकम्, पदम्, अनुनासिकः
3. तृतीया विभक्ति अथवा चतुर्थी विभक्तिना उपयोगो सोदाहरण समजावो. 10
Explain with illustrations the uses of either तृतीया विभक्तिः or चतुर्थी विभक्तिः ।
4. वैदिक संस्कृत अने अवेस्ता वय्येनुं साम्य अने भेद उदाहरण आपी समजावो. 15
Explain with illustrations the similarity and dissimilarity between वैदिक संस्कृत and अवेस्ता ।
अथवा/OR
भाषा शास्त्रना अध्ययननुं महत्त्व जशावी तेना अध्ययननी पद्धतिओ विशे यर्था करो.
Explain the importance of the study of linguistics and discuss the methods of the study of linguistics.

5. नीचेनामांथी गमे ते भे पर टूंकनोध लभो :

20

Write notes on any **two** of the following :

(1) छिन्द-छिट्टाईट ध्वनिओ.

Hind – Hittait ध्वनिऽ.

(2) भारत-युरोपीय भाषाकुल.

Indo-European family of language.

(3) भाषाशास्त्रनां अंगो.

अंग's of linguistics.

(4) संस्कृत भाषाना विकासना त्रश तभक्काओ.

The three stages of development of Sanskrit Language.
